

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Knotkové a soudců Mgr. Zdeňka Váni a JUDr. Kateřiny Kodetové ve věci

žalobce: **Bc. J. K.**, narozený xxx
bytem xxx

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o zaplacení 311.000 Kč

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 20. května 2021, č.
j. 8 C 595/2020-65,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že žalobce přes výzvu soudu neuvedl relevantní skutečnosti týkající se jeho majetkových a osobních poměrů, nebylo tak možno učinit závěr o reálné nemožnosti žalobce zaplatit požadovaný soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.
2. Žalobce podal včasné odvolání proti usnesení a namítal, že soudu zaslal prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech a usnesení o částečném zastavení exekuce ze dne 22. 4. 2020. Žalobce navíc řeší soudní poplatky i v jiných sporech. S ohledem na charakter žaloby se jedná o skutečnosti vyvolané žalovanou v době trvání stavu ohrožení státu ve smyslu zákona č. 240/2000 Sb. a podle § 11 odst. 1 písm. m) a odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, z čehož žalobce dovozuje osvobození od soudního poplatku. Žalobce navrhl, aby mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků.
3. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), aniž nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
4. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce se podanou žalobou domáhá po žalované zaplacení 311.000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu, usnesením ze dne 1. 2. 2021 byl vyzván k zaplacení soudního poplatku za žalobu, který podle položky 8a sazebníku poplatků činí 2.000 Kč. Následně žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a obvodnímu soudu zaslal i vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech (dále jen „prohlášení“) a usnesení soudního exekutora JUDr. Erika Smoly ze dne 22. 4. 2020 o částečném zastavení exekuce.

5. Podle § 138 odst. 1 věta první o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.
6. Soud prvního stupně v napadeném usnesení vycházel z premisy, že podle ustálené rozhodovací praxe soudů je na žadateli, aby dostatečně, věrohodně a přesvědčivě osvědčil své nepříznivé poměry, a soud tak mohl jeho žádost posoudit (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu z 27. 11. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1900/2013, či usnesení Ústavního soudu z 11. 11. 2019, sp. zn. IV. ÚS 3338/19). K tomu je pak třeba dodat, že obecně platí, že institut osvobození od soudních poplatků je institutem zcela výjimečným, který lze použít zejména tehdy, pokud se žadatel bez svého zavinění dostane do natolik závažné situace, že není schopen sehnat prostředky na zaplacení soudního poplatku, aby se mohl domoci soudní ochrany svých práv (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze 7. 2. 2017, sp. zn. 30 Cdo 499/2017, či usnesení Ústavního soudu z 21. 5. 2019, sp. zn. III. ÚS 1068/19). Soud musí podmínky pro osvobození posuzovat velice důkladně, protože přenášením poplatkové povinnosti na stát dochází k zatížení ostatních daňových poplatníků, kteří bez své viny jsou nuceni nést poplatkovou povinnost jiných osob. Přiznání poplatkového osvobození osobě, která nesplňuje zákonné podmínky a je schopna placení soudních poplatků, by navíc způsobilo nedůvodnou nerovnost mezi účastníky řízení.
7. Svou povinnost věrohodně a přesvědčivě doložit své nepříznivé majetkové poměry však žalobce nesplnil, když výzvu soudu prvního stupně k tvrzení a prokázání rozhodných skutečností k posouzení jeho žádosti negoval proškrtnutím většiny kolonek v prohlášení o osobních a majetkových poměrech. Z obchodního rejstříku pak vyplývá, že žalobce je společníkem a jednatelem společnosti POD CZ s. r. o., k příjmům z tohoto podnikání uvedl, že „daňové přiznání je zpracováváno a není dostupné“. Žalobce tak v předloženém prohlášení neuvedl žádné příjmy, ač je evidentní, že určitých příjmů dosahovat musí, k pravidelným výdajům uvedl pouze „nevycísleno“. Žalobce dále v prohlášení uvedl, že je zatížen několika dluhy, ty však nijak nedoložil.
8. Za uvedených okolností je třeba ve shodě se soudem první instance uzavřít, že žalobce neobjasnil a nedoložil své výdělkové a majetkové poměry v rozsahu, který by umožňoval přiznání poplatkového osvobození, byť jen zčásti. Odkazy žalobce na krizový zákon a zákonné osvobození od poplatku ve věci zápisu svěreneckého fondu do veřejného rejstříku, resp. na řízení o náhradu újmy na zdraví, jsou pak pro rozhodnutí o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků bezcenné, v poměrech posuzované věci se vůbec neuplatní.
9. Za daných okolností proto odvolací soud potvrdil napadené usnesení jako věcně správné dle § 219 o. s. ř. s tím, že u žalobce podmínky pro (byť i jen částečné) osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 138 odst. 1 o. s. ř. neshledal.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 14. července 2021

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu